

1 KORINTOFĆ

Paulo Ovoli Ҫtənyade Kī Ətsələ Əma Korintofć

I Yī Paulo kī Baguma və ne ye kawə onukpəx, kī nkəna Kristo Yesu fətə ənyanə, mə boe əwaəs Sostene sekəs ovoli kī to.

II Bətsələ ovoli kī bəakpa batə badonə a kī bideñ ne Korinto, mə bati a kī Baguma və kī bəkəna ye bati kpalewa, kī bənyəs ye bade ne əməcə kakəna mə Kristo Yesu a. Bəvə mi bati kī mə bati a flee kī basum boe Əlate Yesu Kristo ne kakə nyə kakə. Yesu kī nyə be mə boe flee Əlate.

III Mawā Baguma boe Əlegə mə boe Əlate Yesu Kristo kī bəmə mi kənya, bəkpa mi lukudə ləmə.

Nhila Kī Bəana Katoməna Yesu Kristo Kame.

IV Luwi daa manyə yī Baguma kələ ne mi lələ kī ətsə Yesu Kristo akū əmə mi kənya. V Ne mi əməcə kakəna mə Kristo sū ni, mina akū ne fətsa flee kame, titiliwu ne mi kədzelə kale mə kadikanyi kame. VI Baguma fəletsə a ne Kristo akū a sipi ne mi kame paa, VII kī foesü mite hühü kame futetsa fudi nyə fudi kī fusı mi, ne kī midzi miadzələ boe Əlate Yesu Kristo kaya a. VIII Yaapi mi edomo akū mə əsī mə əsī kənaawo kawūna, ayekī nfumsu adima lelāana ne mi akū ne boe Əlate Yesu Kristo Luwi a akū. IX Baguma a kī evə mi kī mikəna əməcə mə ye Obi, boe Əlate Yesu Kristo a, nyə otı kī yadi ənəkəali.

Kasə Kī Kəna Nə Asəli a Kame.

X Nwaă̄ ame, ndză̄ ne boe ɔlate Yesu Kristo otumi akū make mi a flee aduli kī mikenä ɔmōa ne letsā a kī miale a akū ayekī kasă̄ léláaya ne mi kayite. Mina onukpē mōa ne mi kakona mō fukī foe akū mike otse a kame, **XI** kitonekī, nwaă̄ ame, bati badi to Kloe tōtō kame beyabi yī pefee kī ɔdze deī ne mi kame. **XII** Mifō nle foe limii, bati a le kī mi kame badi ale kī, "Yī kō Paulo ntomena." ɔbebā leme ale kī, "Ntomena Apolo." Odi leme bo, "Ntomo Petro." Ade odi leme bo, "Ntomo Kristo."

XIII Mavia mi ni, bess̄ Kristo ne kutsukutsu kame mbœes? Paulo beb̄a ne asendua akū ne mi lōlō mbœes? Mbœes kī bekena mi kame odi mui kawola amanie nde Paulo fotsa bakolene aye? **XIV** Manye Baguma kōlē kī ntákēna mi kame odima mui kawola amanie kēba Krispo mō Gayo odi pe. **XV** Foesū odima léláapuli ele kī bekena ye mui kawola amanie ne yī dī akū. **XVI** Nuwī mate ane kī nkēna Stefana mō ye tōtō kame bati mui kawola amanie, leme maáte ane kī nwōla otí bebā odima. **XVII** Kristo tādo yī kī īyaakēna mui kawola amanie nkpa bati. Edo yī kī īyaade letsā ne Kale Wī a akū, kī ntákōa batidziwa kadikanyi nle ke ayekī Kristo wuda ne asendua akū kōbē a léláakēna fotsa pupulidza.

Kristo Fōletsā a Nyē Baguma Kōbē Mō Nyansā.

XVIII Kristo wuda ne asendua akū fōletsā a nyē fudzimbitsa fōkpa bati a kī bets̄ ne kawō osi akū, leme boe a kī belamō kate a, bōmō fōletsā kī buyi ɔsū nde Baguma kōbē aye. **XIX** Ne Katselē Kpalēwa kame a, Baguma le kī,
"Maawōla kadi banyinē a kadikanyi,

ade maanyε tuvoli banyinε kayɔkanu a ūyi
nε ɔɔwɛ̄ a.”

XX Foesū finyaa ndia kadi banyinε a dzɛ̄? Ndia tuvoli banyinε fɔ̄tsa batsane a mɔ̄ fɔ̄letsa bavelenε a dē? Baguma kɔ̄a foe ɛ̄tsa kī katinya kī kame kadikanyi nyε fudzimbitsa. **XXI** Kitonekī Baguma nε ye kadikanyi onukpɛ̄ ni, ɛ̄kena foe kī batidziwa bɛ̄tatsā be kadikanyi kame binyi ye. Mbom lɛ̄tsa kī bavε boe tidzimbi lɛ̄tsā kade fɔ̄letsa kī a, Baguma kɔ̄a foe ɛ̄nyε bikī bɛ̄te ye bido a. **XXII** Yudafɔ̄ awε awāwā fɔ̄tsa bɛ̄mō, ade Grikifo lɛ̄me tomena katinya kadikanyi liti a. **XXIII** Lɛ̄me boe kō̄ bɔ̄ade lɛ̄tsā nε Kristo wuda nε asendua akū. Fɔ̄letsa kī abu Yudafɔ̄ tuwūna, ade fɔ̄nyε fɔ̄kɔ̄asiatsa fɔ̄kpa bikī bɛ̄nyé Yudafɔ̄ a. **XXIV** Lɛ̄me be a kī Baguma ve a kī bɛ̄nyε Yudafɔ̄, mɔ̄ bikī bɛ̄nyε Helafo a ni, fɔ̄letsa a nyε Kristo kī ɛ̄nyε Baguma kɔ̄bɛ̄ mɔ̄ ye kadikanyi. **XXV** Kitonekī lɛ̄tsa a kī bɔ̄amɔ̄ nde Baguma tidzimbi n̄hihiɛ a bɛ̄ otidziwa kadikanyi kɔ̄laa, ade ke awā kī fɔ̄kena nde Baguma kɔ̄bɛ̄ dɔ̄ nε ye lɛ̄kenana kame a, bɛ̄ otidziwa kɔ̄bɛ̄ kɔ̄laa.

XXVI Nwāñ amε, mikɔ̄na mi akū midā ayekī mina fɔ̄mɔ̄ Baguma ve mi a. Ne batidziwa kamɔ̄ onukpɛ̄ ni, mi badi sukuloo nyε kadi banyinε, ūye bikī bidē kɔ̄bɛ̄, ūye kī mi akū dē obu. **XXVII** Baguma bua ɛ̄pau katinya kame fɔ̄tsa kī foe akū lɛ̄lā nfasɔ̄, kī yakɔ̄a foe edo kadi banyinε kɔ̄nyɔ̄ā, ade ɛ̄pau fɔ̄tsa a kī fɔ̄lā akū ɔ̄sī kī yakɔ̄a foe edo bikī bidē kɔ̄bɛ̄ a kɔ̄nyɔ̄ā. **XXVIII** Baguma pau fɔ̄tsa a kī batí lábu foe kado nε lɛ̄tsama kame, kasupa foe lɛ̄me a, kī yakɔ̄a foe ɛ̄wɔ̄la fukī batí akɔ̄na kī fɔ̄te kɔ̄ya a. **XXIX** Baguma kena

fukii ayekii otidziwa odima lelaapuli epia ye akii ne ye ane. **XXX** Leme Baguma kii lefii mikena omcia mci Yesu Kristo, ade efii Kristo nyce boe kadikanyi a. Baguma tsaa ye akii ekena boe batii kpii, ekpalie boe akii, efii bona nkpaa. **XXXI** Foesu Katselie Kpalewa a le kii, "Oti kii yawee kii yapia ye akii ni, epia ne letsaa kii boe Olate kena a akii."

II

Paulo Tsa Fotaa Ne Kristo a Kii Bebeaa Ne Asendua Akii a Akii.

I Nwaes ame, ade foesu loko a kii iya ne mi sekii kii matsa Baguma onokooali kale kolawa a, ntakoo onukpre menemene foletsa kale baubaau mci nyansaa dzununuunu ntsa mi foe. **II** Kitonekii kii nna ne mi kamie a, nke otse kii manye ane ne letsaa nyce letsaa akii mbosente Yesu Kristo mci ye wuda ne asendua akii a. **III** Foesu kii iya ne awaa a, ndaa kpeteet, nna ne libe mci kukutila kamie, **IV** ade yi fotaa katsa mci yi oleedo a tanya batidziwa kobzela kale baau baau iye nyansaa tisi akii foletsa, mbom nde letsaa a kayo kanu a kii Baguma Huhu kobee a nyce etsa a. **V** Ne foesu mi katekado ledze ne batidziwa nyansaa akii, mbom kedze ne Baguma kobee akii.

Baguma Huhu a Nyina Letsa Nyce Letsa.

VI Leme made kadikanyi letsaa kakpa bikii bibo ane ne huhu kamie a. Leme fonye katinya kii kamie kadikanyi iye ke kobee kii kanya katinya akii. Kobee a akii olome lamena katinya. **VII** Kadikanyi foletsa a kii matsa a nyce Baguma kadikanyi kolawa, kii bekooa bekola batidziwa,

lεmε Baguma nyε foe eyi εkpa boe kadεla nε ode fɔmɔ ebɔa katinya malo. **VIII** Katinya kame kii banɔkɔ̄ñ a kame odima tányi kadikanyi kii. Ntε kanyi binyi ke kufe betábɔa boe ɔlate kpalewa a nε asendua akü. **IX** Lεmε Katselε Kpalewa a le kī, “Letsa a kī linebi támɔ tō,
sɔtɔ tánu tō,

letsa a kī odima tákɔna tō kī laapuli ley a,
ade foe pεrεεrε Baguma manε eyi εkpa bat i
a kī bawε ye a.”

X Lεmε ade boe Baguma tsā ye Hūhū Kpalewa akü εnyε foe etsa a.

Hūhū a awε letsa nyε letsa kame yededeede, ade yafiifi Baguma fɔtsa a kī ekɔla a dzununuunu kame malo a. **XI** Odima lεlāapuli enyi letsa a kī oti bεbā akɔna mbɔεntε oti a mɔawε hūhū a kī edeī nε ye kame a. Ade ayea odima lεlāapuli enyi Baguma kakɔna mbɔεntε ye mɔawε Hūhū odi. **XII** Bɔtátε katinya kii kame hūhū, mbom bɔtε Baguma Hūhū a kī edo a, ayekī bɔanyi fɔtsa a kī Baguma kpa boe a flee. **XIII** Foesū nné batidziwa kadikanyi kī batsa bɔnεs bɔalε kale, mbom bɔnεs fɔletsa a kī Hūhū a tsa boe a bɔkɔa bɔanye hūhū kame ɔnɔkɔali fɔtsa a katsa bikī Hūhū deī nε be kame a. **XIV** Odi nyε odi kī Hūhū a lεlāa ye kame ni, elāapuli etε futetsa a kī futo Baguma Hūhū a sekē. Oti a na odu tánu foe kayɔ koũ, fudzimbitsa fɔane fɔkpa ye. Fɔnyε fudzimbitsa fɔkpa ye, kitonεkī mbɔεntε bikī Hūhū deī nε be kame a aapuli binu Hūhū kame fɔletsa kayɔ. **XV** Odi nyε odi kī Hūhū a deī nε ye kame aapuli enu fukii flee kayɔ. Lεmε

odima leláapuli edzəmō ye. **XVI** Katselē Kpalewa
a le kī,
“Owei nyina letsa a kī de boe Ḍlate akōna?
Owei aapuli ekpa ye kōdē?”
Lemē boe kō Kristo kakōna a deī ne boe kamē.

III

Baguma Adzuma Bakēnane Boanē.

I Nwā̄ amē, fonye ɔnōkɔali kī ntápuli mbi mi fōletsa nde ayekī maabi bikī Hūhū Kpalewa deī ne be kamē aye, mbom mbi mi fōletsa nde bati kī bidzi ne sukeṇa kamē kī bonye babisē ne Kristo katēkado kamē. **II** Temē mui nkpa mi, nné funitsā kōkōlōkō kitonékī mitábo ane tō kī mianya foe. Finyaakī malo mitáwo tō kī mianya foe, **III** kitonékī mibuki midzi nde ayekī katinya kamē kī batı dzi nkpā. Ntē mianɔ lineke, kapaa mɔ akū ni, nné katsa fōatsa kī minye katinya kamē batı kī bidzi ne ke tisi akū?

IV Ntē mi kamē ɔmɔa le kī, “Ntomō Paulo,” mɔ ɔbebā bo, “Ntomō Apolo,” nné katsa fōatsa kī miakena fōtsa nde katinya kamē batı aye? **V** Ne foe kamē a, owei nyę Apolo? Owei lemē nyę Paulo? Baguma adzuma bakēnane kēkē boanē, ade mitsā boe akū mite mido a. Boe kamē odi nyę odi akēna adzuma a kī Baguma kpa ye a. **VI** Yī lidu kutse libi a, ade Apolo ko de mui a, lemē Baguma lefō kutse a bo ane a. **VII** Oti a kī edu mɔ ekī eko de mui a tásī. Baguma lisī, kitonékī ade ye lefō kutse a bo ane a. **VIII** Kavemēna kadima leláā ekī edu mɔ ekī eko mui a kayite. Baguma aase be kamē odi nyę odi kōtō ne ye adzuma a kī ekēna onukpē. **IX** Boe, buboomu boakēna

adzuma bɔkpa Baguma, ade mi nyε Baguma kɔba a kī koe kamε bɔakεna adzuma a. Minyε Baguma kɔla a kī bɔake a.

X Ne kī Baguma mɔ yī kɔnya sū ni, nkεna adzuma nde kɔla okene wī. ũyi litekū lɔyɔde a kayɔ ade oti bεbā lamεna kake kadεla ne ode a. Lεmε kεne kī ekī elamεna kake kadεla εdā kadā wī ne ayekī yake a akū. **XI** Kitonεkī Baguma kɔa Yesu Kristo eyi kɔkɔε nde litekū lɔyɔde kī odima lelāapuli eyi lεbebā kayɔ. **XII** Badi aakɔa sika ngbā ũye sika ovoe ũye boe kī bεtε kɔya bike bite ne litekū a akū, babεbā aakɔa titse ũye tuwī, ũye lipili bike bite. **XIII** Lεmε baanyε kɔla a kī odi nyε odi lamεna kake a kutitse bεtsa ne Kristo Luwi a akū. Kitonεkī ne Luwi a na akū fi aanyε odi nyε odi adzuma kī ekεna a kanya. Baakɔa fi kī beso tudzuma a bεdā, fɔtsa te kɔyakate lεmε. **XIV** Nte fɔtsa a kī bike bite ne litekū lεyɔde a akū puli fɔdza ne fi onukpε ni, kɔla okene a aana kɔtɔkase. **XV** Lεmε nte odi fɔtsa vio ni, elāana kɔtɔkase, lεmε ye mɔawε a yaana kate nde kalo elo εnε ne fi a kamε aye.

Minyε Baguma Asɔli Kɔla Kpalewa a.

XVI Minyína kī Baguma Asɔli Kɔla mianε, kī Baguma Hūhū a dzi ne mi kamε? **XVII** Foesū nte odi buλa Baguma Asɔli Kɔla a kade ni, Baguma lεmε aawɔla ye, kitonεkī Baguma Asɔli Kɔla akū kpale. Ade mi nyε ye Asɔli Kɔla a. **XVIII** Odima εtake ye akū. Nte mi kamε odi kɔna kī enyina kadi ne katinya kī kamε kamɔ onukpε ni, kεfeta kī εdani ekεna odzimbifɔ mbom ayekī yaakεna ɔnyansāni ne Baguma anε. **XIX** Kitonεkī lεtsa a kī

bati abu nde kadikanyi a ni, fonye fudzimbitsa ne Baguma ane. Nde ayekī Baguma Katselē Kpalewa le a, "Baguma api anyansāfō ne be mɔawē kadikanyi kamē." ^{XX} Ade bibuki betselē ne Katselē Kpalewa kamē kī, "Boe Əlate nyina kī, bikī binyina kadi a be adzuni nyē fotsa pupulidza." ^{XXI} Foesū ketāne kī odima apia ne letsa a kī bati apuli kakēna a akū, kitonekī letsa nyē letsa nyē mi fude. ^{XXII} Paulo, Apolo, Petro, katinya kī, nkpā ūye wuda, loko kī ūye, likī laaya o-o, foe flee fonye mi fude. ^{XXIII} Leme mi kō minye Kristo bade, ade Kristo leme nyē Baguma ode a.

IV

Bonye Kristo Fotə Banyane.

^I Mibu boe nde Kristo basumunē a kī be awē Baguma kōa ɔnokōali fotsa kōlawa a edo. ^{II} Letsa kī bawē bitomena adzuma ɔkēna kī odu awē nyē kī, yadi ɔnokōali ɛkpa ɔlate. ^{III} Finyaakī ntséla kōlaa ntē miadzemō yī, ūye odi bēbā adzemō yī. Ade maádzemō yī akū malo a. ^{IV} Yī ɔwōle kamē kpale, leme fotsa kī tōkpa lēlāa yī akū, kitonekī boe Əlate nyē oti kī yaadzemō yī. ^V Foesū odima etadzemō odi kēnaawo kī lōkō wī a wo ɔtō. Kēnē kī kadze nkae a kēdzōle boe Əlate a kaya. Ade ye aanyē ɔtū kamē fotsa belawa mō bati kakōna a kī bēkōa bēkōla a kanya a. Ade lōkō a na Baguma aakōa kamu ɛkpa odi nyē odi kī ɛfeta ɛkpa kamu a.

^{VI} Nwañ amē, ne mi kale sū, nkōa bōmō Apolo fōletsa kī nkpa nfantuhū ne letsa a kī matsa a akū, ayekī mianu fōletsa a kī balē a kayō kī,

"Mitsā nē osi kpī̄ a akū." Mi kamē odima etapia nē oti mōa akū lōkōa esupa ɔbebā. **VII** Owei lēkēna mi bati kī bēte kōya bēba babēbā? Nnē Baguma lēkpa mi letsa nyē letsa kī mideī a? Lōkōa nde sū miadela akū nde nnē Baguma lite mi fōtsa a na?

VIII Mi awē ta letsa nyē letsa a kī lisī mi a kōkōe mbōeε? Midani asikafō kōkōe mbōeε? Midani fōgā titō kī boe bōnyé fōgā malo? Awoo. Mawē kī minyē fōgā lōkōa boe malo bōnya fōgā bubumō mi kufe. **IX** Fōadā yī nde Baguma kōa boe fōtō banyanē a edzela nē kadzakō nkaε. Bōkēna nde bati kī biku kōtō kī kēne kī bēkē be nē kanade anē, ade bōkēna nde fōtsa dāwa leme bōkpa katinya kamē bati mō ode fōtō banyanē flee a. **X** Ne Kristo sū bōnyē badzimbifo, leme mi minyē kadi banyinē nē ɔmōa kakēna mō Kristo kamē! Bōlā kōbē leme mi kō mideī kōbē! Bati lábu boe kado nē letsama kamē, leme mi kō bakpa mi obu! **XI** Kito kēyawo nviā lōkō kī̄ malo budzi kōle mō ɔmōado, budeī nē tetadiē kpeliwa kamē, babo boe, ade bōtsē bōato katē kī bōlā kadzikō. **XII** Bōakēna adzuma mō ɔsī mō ɔsī kaveli akū. Ntē bati dumu boe bōakpa be nhila, ade ntē bitomō boe litī bōado ɔwōle kate foe. **XIII** Ntē bivūna boe a, bōakōa ɔwōle bōeε kakpa be mbuaye. Bēkēna boe nde katinya kamē fukluku kī bōnyē tite akū fukluku kawulakō kēyawo nviā kī̄.

XIV Maátselē mi fukī̄ kī mado mi kōnyōā, mbom makōa foe nde mi nde yī babi kī mawē be kale aye. **XV** Kitonēkī ntē mideī bati mpim ewua kī batsa mi fōtsa nē Kristo akū malo ni, ɔlega mōapē mideī. Ntsā Kale Wī a kale kamē ndani

mi ɔlega, kitonekī mikēna ɔmōa mō Yesu ne mi nkpā kamē.

XVI Foesū make mi aduli kī mikōle yī ɔbla.

XVII Ne fukī sū mado Timoteo kī eya ne mi sekē. Enye yī mōawē obi ne Kristo kamē, kī maátunō ye kale ade enye oti kī yadi ɔnokɔali ne ye kadzi kamē a. Yaate mi ane ne tisi vōē a kī te akū ndzi nkpā ne Kristo kamē a akū. Ade foe lēme matsa ne tōsōli a flee kamē ne kakō nyę kakō a.

XVIII Mi kamē badi miata akū, kitonekī mikōna kī nláabuki ūyaasela mi. **XIX** Lēme nte boe ɔlate tunō kō ni, owi léláabuna kōlaa mō maaya ne mi sekē. Nte ūya ni, maawē kī manyi kōbē a kī bikī bata akū deī, nné letsa a kī bētsē bale a odi.

XX Kitonekī Baguma legākanya a lenyé onukpē kamē fōletsa kale kéké, mbom fōnyé kōbē fōletsa.

XXI Fōodabe miawē? Ūya ne mi sekē mō katsei, mbōee kī ūya ne ɔdō mō akū kadčla bōee?

V

Mifōne Adōpaa Kabōa Awē.

I Finyaakī bēlamena kale kokooko kī adōpaa deī ne mi kamē mō ɔsī mō ɔsī kī ye odu léláa amamufō malo kamē. Bele kī onyole odi mō ɔlega ɔtsō dici. **II** Lökōa nde míapuli midela mi akū ne ode? Kane kene kī ayəlōhō api mi lökōa minye oti a kī ekēna fōtsa kpa kī odu a ne mi asoli katsu a kamē. **III** Titō kī nláa mi kamē ne sukēna kamē malo ni, ndeī ne mi kamē ne hūhū kamē. Ndzemō oti a, nkō ye kōtō kōkōe ne boe ɔlate Yesu dī akū. **IV** Nte mitsena ni, maana ne mi kamē ne hūhū kamē ne boe ɔlate Yesu kōbē a kī kōana ne boe kamē a sū, **V** mikōa oti a mido

ne Abonsam awé lókóá ewóla ye sukéna a, ayekí ye húhú a aapuli éna kate ne boe Əlate Luwi a akú.

VI Fónéné fókpa mi kí miata akú! Minyina legbá a kí, "Oyila kabii ne bodobodo mawé kame afó ye flee yavuya." **VII** Minye oyila kóé a kí enye tókpa a ne mi kame lókóá mi akú ekpale. Míadani mikéna onuvöe lóbó vóé kí oyila léláá ye kame ndé ayekí īnyina kí mila a. Kitonekí békó Kristo kí enye boe Wuda Katé kavelibi békóá bębęa afólie ne boe lólo. **VIII** Foesü mifó bonya boe Wuda Katé luwi a, nné mó abodoo kí edeí oyila kóé kí enye tókpa mó abló kakéna, mbom bonya abodoo kí elá oyila kí enye tuwí kakéna mó ɔnókóali kadi.

IX Ne ovoli a kí ntsélé nkpa mi kame a, mbi mi kí mitakóá akú mibóamó batí kí bideí adópaa. **X** Finyaakí ni, nné amamufo a kí bideí adópaa, īye bideí ané ngbá, īye baye, īye basum baviō a male. Nte miwé kí miányé mi akú ne be flee kame ni, kekő kéné kí miáné ne katinya kí kame kólaa. **XI** Letsa kí matsa a nyé kí mitakóá akú mibóamó oti kí yawé ye akú kí ɔtē odoné lemé yabóa adópaa, īye edeí ané ngbá, yasum baviō, īye yawé batí buñ kpa, īye yawuga bave īye yaye. Mimo oti a na odu mitado awé minya malo. **XII-XIII** Kitonekí fónyé yí adzuma kí madzémó bikí beláá asóli a kame. Baguma aadzémó be. Lemé kéné kí miadzémó bikí bideí ne mi asóli a kame, ndé ayekí Katsélé Kpalewa a le kí, "Miblóména oti kpa a ne mi kame."

VI

Kene Kī Bate Badone Beləla Be Mɔawə Kayite.

I Nte ɔdze wo ne mi kame odi mɔ ɔkɔba ɔtə odone kayite ni, nde sū yakɔa kale a ema amamufo fɔletsa badzene, mɔ yaáfɔ Baguma bati ledze kale a? **II** Minyína kī boe a kī bɔnye Baguma bati a aayadzəmɔ katinya kame? Nte mi aayadzəmɔ katinya kame a, nde sū miláapuli midze fɔletsa kubii kubii? **III** Minyína kī boe aadzəmɔ ode fɔtɔ banyane leme mbɔeε? Lɔkɔa nde sū mɔ miláapuli midze katinya kī kame fɔtsa? **IV** Nte fɔletsa a na odu ya ni, miákɔa foe mikpa bati kī bela fɔdzakɔ ne asɔli a kame malo kī bɛdze foe? **V** Konyɔã kuwo mi! Mate kado kī oti mɔapɛ aye kī enyina kadi deñ ne mi kame kī yaapuli ɛdze mi bate badone a kayite fɔletsa. **VI** Kī miakena foe lɔmɔ mbom a ni, ɔtə odone akpā ɔkɔba kanamena fɔletsa kadzɛkɔ kafɔ bikɔ betatɛ bido a adze fɔletsa a!

VII Kale ɔnɔkɔali a nyɛ kī ne ayekī miti miakɔa fɔletsa kanamena fɔletsa kadzɛkɔ a atsa kī, obu sale ne mi akū. Fɔláale fɔba nte békéna tɔkpa ne mi akū lɔkɔa miálɛ kadima? Fɔláale fɔba nte mifɔne be awe bisisi mi mbom? **VIII** Lemɛ mi mɔawə a miakena tɔkpa ne mi bakɔba akū, kasisi akū mɔ mi bawaɛ bate badone malo. **IX** Minyína pefee kī tɔkpa bakənanɛ tɔkpa a na odu ləláana kanyakɔ ne Baguma legākanyakɔ a kame. Mitakɛ mi akū, kitonekī bati kī babɔa adɔpaa, ïye basum baviɔ, ïye bane konyɔ mɔ kɔtsɔ̄ liti, batsole kī bawamɔ batsole mɔ banyole kī bawamɔ akū, **X** ïye bati kī baye, ïye bikɔ bideñ anɛ ngbā, ïye bikɔ bawuga bavɛ, ïye bikɔ banyɛ

bati buñ kpa ñye babloñ bayekpanε ni, be kamε odima ləláana kanyakõ ne Baguma legākanyakõ a kamε. **XI** Ade aye mi kamε badi mina miyatẽ a, ləme finyaakii bəvəle titikpa ne mi akū. Bəkəa mi bido ne Baguma awe, bəkəna mi bati kpalewa ne boe Əlate Yesu Kristo dī mə Baguma Hūhū akū.

Mikəna Mi Akū Yedede, Mikəa Obu Mikpa Baguma.

XII Mi kamε badi aale kĩ, “Bəkpa yĩ osi kĩ nkəna lətsa nyə lətsa.” Oo! Nuwī fəane. Ləme nné lətsa nyə lətsa nənə lekpa oti. Maapuli nlə kĩ, “Bəkpa yĩ osi kĩ nkəna lətsa nyə lətsa.” Ləme nláafj lətsa nyə lətsa lenya yĩ akū. **XIII** Oti bəbā ləme aale kĩ, “Funitsā waa fəkpa lupu ade lupu ləme waa lekpa funitsā a.” Oo! Nuwī fəane. Ləme Baguma aawəla foe nviā a. Ketāne kĩ bəakəa boe sukəna bəkpa linyolewe mə litsolewe, mbom kĩ bəakəa sukəna busum boe Əlate ade boe Əlate ləme adāməna se akū a. **XIV** Nde ayekī Baguma dzəla boe Əlate etoməna kanəkpa a, ade ayea yaakəa ye kəbə edzəla boe ləme a. **XV** Minyina kĩ mi sukəna nyə Kristo sukəna a sidi. Fənəne kĩ makəa Kristo sukəna seke sidi nkəna otsole ədəraani sukəna sukəna a sidi? Ketāne kĩ fəna ləmə koñ! **XVI** Mbəee minyına kĩ nte odi kəa akū eta otsole kĩ yabəa adəpaa ni, bəmə ye bəkəna sukəna məa? Katsəle Kpalewa a le kĩ, “Be bati nviā a baakena sukəna məa.” **XVII** Ləme oti kĩ ekəa ye akū emənamə boe Əlate ni, bəmə ye bəkəna əməa ne hūhū kamε.

XVIII Mivelə akū ne linyolewe mə litsolewe təkpa əwəñ! Titikpa bəbā kĩ oti akəna látamə ye

sukēna, lēmē oti kī εβ̄α a dōpaa titikpa a tamō ye mōawe sukēna. **XIX** Minyína kī mi sukēna nyē asōli kōla kōkpa Hūhū Kpalewa a kī Baguma kpa mi, kī edeī nē mi kame lēmē a? Foesū nné mi awē la mi sukēna mbom Baguma side sane. **XX** Baguma se kōtō kpale nē mi lōlō, foesū mikōa mi sukēna mido ye obu.

VII

Bekpa Kōde Ne Kōtsō Mō Kōnyō Kadzi Akū.

I Finyaakīi maale kōdzela ne fōletsa a kī mitselē mikpa yī a akū. Fōnenē nte onyole odi tákōā ḷtsō. **II** Lēmē ne kī linyolewē mō litsolewē bō paa sū ni, kēnē kī onyole nyē onyole ekōā ḷtsō, ade kēnē kī otsole nyē otsole lēmē edzi kōnyō a. **III** Ketáne kī onyole ekēna ḷtsō be kawa lōlō ḷsī, ade ayea ketáne kī otsole asī ḷnyō sekē kawa a. Kēnē kī bakēna lētsa sīwa lidi nyē lidi bekpa be akū. **IV** Otsole a sukēna lēnyē ye odi side, mbom ḷnyō side sane lēmē. Ade ayea onyole a sukēna lēnyē ye odi side, mbom sēnyē ḷtsō lēmē side. **V** ḷtsō mō ḷnyō betakēna be kawa akū lōlō ḷsī, mbōente binu be akū kayō ade bewē lēmē kī bakōa lōkō lidi bekpa mpaεbō. Lēmē ke liti a, kēnē kī bamuniki bidzi tōtsō mō tōnyō, ayekī Abonsam lēláafō biwo nē sōhuie kame nte bētāpuli bēnya be akū akū. **VI** Nlē fukīi ndē osi kakpa aye nē mi kadzi kame, lēmē nné mbla yanē makpa mi. **VII** Kufe maawē kī batī flee bidzi ndē ayekī ndzi a. Lēmē odi nyē odi deī futetsa fudi kī εtē etomena Baguma sekē. Odi nyē odi fude vēmena nē ɔkōba fude akū.

VIII Finyaa, mabi bakutse mō bakunawa kī fōnené fōkpa be fōbē nte bidzi be odi nde ayekī yī odi ndzi a. **IX** Lemé nte béláapuli bonya be akū kō ni, békōā batsō ūye bidzi fōnyo, kitonekī kōtsō mō konyo kadzi nene fōbē kī sukena kawé aakaha be.

X Ndeī mbla nkpa batsō mō bonyo. Mbla a lenyé yī ade, mbom boe ɔlate sekē eto. Ade ye nyé kī otsole etasī ɔnyo, **XI** lemé nte esī konyo ni, kene kī edzi ye odi, nte nné aye emuniki enaakpōla ɔnyo a. Ade ayea ketáfeta kī onyole lemé asī ɔtsō a. **XII** Mi batí nkaε a kō ni, yī lamo be kabi, nné boe ɔlate. Nte okristoni deī ɔtsō kī enye ɔmamuni, kī etunō kī badzimō akū ni, onyole a etasī ye. **XIII** Ade ayea nte otsole okristoni dzimō ɔnyo kī enye ɔmamuni, mō etunō kī bémō ye badzi ni, otsole a etasī ye. **XIV** Kitonekī ɔnyo a kī etáte edo a kena oti kpalewa ne Baguma ane, ne ayekī biboomu a sū. Ade ayea ɔtsō a kī etáte edo a lemé kena oti kpalewa ne Baguma ane ne ayekī bémō ɔnyo a biboomu sū a. Nte nné lomō ni, be babi a aakena nde amamufō babi aye. Lemé ne be ɔmōa kakena sū be babi kena batí kpalewa ne Baguma ane.

XV Lemé nte fōya kī be kamε odi kī etáte edo tátunō kī yadzimō ɔtō odonε ni, yapuli ɛdzakū faa. Nte fōya lomō a ɔtē odonε a deī osi kī yabōe ye osi, kitonekī Baguma we kī midzi ne lukudō kamε. **XVI** Mi bate badonε batsole a mite ane kī fōtsē mi akū mi bonyo aapuli bēdani be tōwōle kamε. Ade ayea mi bate badonε bonyole mite ane kī fōtsē mi akū mi batsō lemé aapuli bēdani be tōwōle kamε a.

Midzi Nde Ayekí Mina Fómo Baguma Ve Mi a.

XVII Finyaakíí odi nyé odi edzi nkpá nde ayekí boe ɔlate kpa ye, nde ayekí ena fómo Baguma ve ye a. Ade mbla kí matsa ne tesōli flee a kamé a. **XVIII** Nte otí tsua lèkpati fómo Baguma ve ye ni, fó ena lomo. Nte etátsua lèkpati fómo Baguma ve ye ni, etale kí yanaatsua lèkpati. **XIX** Kitonekí nte otsua lèkpati ūye otátsua ni, fotséla. Letsa a kí lisí nyé kí akéna ne Baguma mbla a akú. **XX** Foesú odi nyé odi ena nde ayekí ela fómo Baguma ve ye a. **XXI** Osate ane fómo Baguma ve no? Fotséla. Lemé nte ɔna osi kí aanyé no akú ne tesate kamé ni tsã ye akú, **XXII** kitonekí osate a kí boe ɔlate ve a né ne tettsate kamé. Ade ayea otí kí enyé osate fómo beve ye ni, ye malo edani osate ɛkpa boe ɔlate. **XXIII** Baguma se kotō kpale ne mi lolo, foesú mibuki minyé basate mikpa batidziwa. **XXIV** Nwā ame, mi kamé odi nyé odi ena nde ayekí ela fómo Baguma ve ye a.

Ayekí Bakunawa Mó Bakutse Bidzi.

XXV Finyaakíí, ne foletsa a kí mitselé ne bakutse akú a ni, ntáte mbla ntomena boe ɔlate seké. Lemé ade yí kakona a, kitonekí ne ayekí boe ɔlate mó yí konya sú miapuli mite yí mido. **XXVI** Ne yí kamó onukpř mó ayekí nviā katinya lamena osí kana sú ni, fónené kí otí edzi nde ayekí ela a. **XXVII** Nte ɔkɔā ɔtsɔ ni tale kí así ye. Nte otákɔā ɔtsɔ ni, tale kí awé odi ɔkɔā. **XXVIII** Lemé nte ɔkɔā ɔtsɔ ni otákéna titikpa, ade ayea nte odi dzi konyo ni, ye malo etákéna titikpa a. Lemé ntáwé kí awo ne ɔhau a kí ɔtsɔ mó ɔnyú amo a kamé.

XXIX Nwaẽ amε, lεtsa a kĩ matsa nyε kĩ l̄ok̄ pii buki lewáa ne boe l̄ot̄, foesū kito finyaa kanaa ni, banyole kĩ b̄ek̄oā batsō bidzi nde beták̄oā batsō. **XXX** Bik̄i babe ni, bidzi nde batí kĩ be ak̄u lák̄o k̄onya, bik̄i bamemē ni, b̄ek̄ena nde kawɔle lâde be. Bik̄i b̄eyá f̄otsa ni b̄ek̄ena nde nné be la f̄otsa a kĩ b̄eyá a. **XXXI** Bik̄i bitomēna katinya kame f̄otsa lití kĩ bawε kĩ foe flee f̄onya be fude ni, bidzi nde b̄etséla katinya kame f̄otsa ak̄u, kitonek̄i katinya k̄ii l̄eláana l̄om̄ flee nde ayek̄i kela finyaa.

XXXII Maáwε kĩ ana ne ɔhau odima kame. Kitonek̄i oti kĩ eták̄oā ɔtsō ni, ek̄oa ye ak̄u flee ɛkpa Baguma adzuma kakena, ade yab̄oa mbɔdi kĩ yak̄ena adzuma a edo Baguma kawɔle a. **XXXIII** L̄eme onyole kĩ ek̄oā ɔtsō ni, yak̄ona katinya kame f̄otsa ak̄u, kitonek̄i yawe kĩ yado ɔtsō kawɔle. **XXXIV** Ne foesū ye adzuni s̄e tisi nviā. Otsole kĩ etádzi k̄onyo ūye oyitsō kĩ enyína onyole ni, ek̄oa Baguma adzuma ete ne ye ak̄u, kitonek̄i ewe kĩ yak̄oa ye sukena m̄o h̄uh̄u flee edzi nk̄pā yedede. Otsole kĩ edzi k̄onyo ni, ek̄oa ye ak̄u ɛkpa katinya kame f̄otsa kitonek̄i yawe kĩ yado ɔnyo kawɔle. **XXXV** Male fuk̄ii bame flee kitonek̄i mawε kĩ makpa mi kabumēna. Ntáwe kĩ miana né kasuli kame, mbom mawε kĩ mik̄ena lεtsa a kĩ l̄enene m̄o lik̄i lef̄eta, l̄ok̄a mik̄oa mi ak̄u mikpa Baguma ɔsum, kĩ kavia katse l̄eláa foe ak̄u.

XXXVI Nte onyole tinya oyitsō m̄o εm̄o kĩ yaápuli epi ye ak̄u, ūye εm̄o kĩ l̄ok̄ lamēna kat̄e ni, baapuli b̄ek̄oā ak̄u. F̄onyé titikpa nte f̄oya l̄om̄. **XXXVII** L̄eme nte onyole tinya oyitsō, m̄o ek̄ona ne

ye kamə kĩ yaapuli epi ye akũ, kĩ baadzimɔ akũ kokooko ni, ekəna foe kakəna wĩ. [XXXVIII](#) Foesū onyole kĩ ɛkɔā ɔtsɔ̄ ni, ekəna kakəna wĩ, ləmə onyole kĩ etákɔā ɔtsɔ̄ ni, ye fude nənə fɔbẽ kɔlaa.

[XXXIX](#) Otsole kĩ edzi kɔnyɔ ni ebuki elá osi kĩ yadzi kɔnyɔ bɛbã. Ləmə ntə ɔnyɔ a ku ni, edeī osi kĩ yadzimɔ onyole a kĩ yawe. Kəne kĩ onyole a ɛnya ɔtə odone. [XL](#) Ləmə ntə edzi ndə okunawa aye ni, yaamɔ kawɔlɛ ɛba. Ade yĩ kakɔna a, ade mate kado kĩ ade aye nyɛ Baguma Hūhū a kakɔna kĩ ɛkpa yĩ a.

VIII

Bekpa Kode Ne Baviɔ̄ Funitsã Akũ.

[I](#) Finyaa, mawɛ kĩ mabi mi litsedi ne fɔletsa a kĩ mitsele ne funitsã a kĩ bekɔa bɛbɔa afɔlie bekpa baviɔ̄ akũ. Boe flee bɔale kĩ bunyina kadi. Ləmə bunyina kĩ kadikanyi kĩ afɔ̄ otı adela ye akũ ne ode. Letsa a kĩ lakpa boe kɔbẽ nyɛ ɔdɔ̄. [II](#) Nte odi kɔna kĩ enyina fɔtsa ne litsedi akũ paa ni, etámɔ̄ foe kamɔ wĩ ndə ayekĩ kəne kĩ fɔna a. [III](#) Ləmə ntə odi awe Baguma ni, Baguma ləmə nyina ye.

[IV](#) Foesū ade letsa a kĩ mabi mi ne funitsã kĩ bekɔa bɛbɔa afɔlie bekpa baviɔ̄ akũ a. Bunyina kĩ baviɔ̄ nyɛ fɔtsa a kĩ bekɔa awe bəmə, kĩ fɔlá nkpa, kitonékĩ Baguma odi pe deī nkpa. [V](#) Titɔ kĩ bati ale kĩ baviɔ̄ deī ne ode mɔ tite akũ, kĩ baviɔ̄ kumekumɛ kĩ mɔ be balate deī malo ni, [VI](#) boe kɔ bunyina kĩ Baguma mɔapɛ deī. Ade ye nyɛ boe ɔləga kĩ ɛbɔa letsa nyɛ letsa, ade budzi bɔkpa ye a. Boe ɔlate kĩ ɛnyɛ Yesu Kristo mɔapɛ ləmə deī.

Ade ye akū Baguma tsā εbōa lētsa nyē lētsa, kī fōtsē ye akū budzi nkpā.

VII Leme nné odi nyē odi nyina ɔnəkɔali fōletsa kī. Baviō akū fōletsa nya bati badi kamēkamē limii kī keyawo nviā kī nte bonya funitsā kī békōa bēbōa afōlie békpa baviō pē bakōna kī baviō funitsā fōane. Ne kī bētābo ane ne be katēkado kame sū ni, bakōna kī funitsā a do be efū. **VIII** Funitsā lēlāapuli fōlōla bōmō Baguma kayite. Bōlāayela lētsama nte bōtānya ade ayea bōlāana nfasō adima nte bonya leme a.

IX Leme midā kadā wī lōkōa mitafō mi lēkenana ne akū akū kadzi kame lēfō bikī bētābo ane ne be katēkado kame liwo ne tōkpa kame. **X** Bōe foe kī oti kī etābo ane ne ye katēkado kame mó kī nō a kī onyina kadi a odzi anya ne kiviōla. Nnē kōbē ado ye kī enya funitsā kī békōa bēbōa afōlie békpa baviō? **XI** Awaē ɔtē odone a kī ye katēkado tābo ane, leme Kristo ku ne ye lōlo a ni, yaawō ne nō kadi a kī onyina a sū. **XII** Miatō mi bawaē bate badone a kī bētābo ane ne be katēkado kame a, akena titikpa ne Kristo akū, kitonēkī miado be kōbē bakēna lētsa kī bētē bido kī fōnēne. **XIII** Foesū nte funitsā fudi kanya aafō nwaē lekena titikpa ni, nláanya funitsā a na da, ayekī eláawo ne tōkpa kame.

IX

Paulo Kena Adzuma Kī Čhe Tána Ne Foe Kame.

I Miakōna kī īnyé oti kī edzí ye akū akū mbōee? Miakōna kī īnyé fōtō ɔnyanē mbōee? Miakōna kī ntákōa ane mmó boe Člate Yesu mbōee? Nnē mi nyē adzuma a kī nkēna nkpa boe Člate a foe

akū nfaso? **II** Nte batī bēbā tāmō yī biyi ḥsū nde fōtō ḥnyane aye ni, mi kō mite yī. Kitonékī ayekī miawē midzi nkpa ne boe ḥlate dī akū a atsa kī ūnye ye fōtō ḥnyane.

III Nte batī ate yī atsindze ni, ade limii manye yī akū onukpē a. **IV** Bōlā osi kī bakpa boe funitsā mō mui ne adzuma a kī bōakena a sū mbōe? **V** Bōlā osi kī bakpā boe batsō bate badone bōnamena osi akū nde ayekī fōtō banyane bēbā, Petro mō boe ḥlate bawaē a akena mbōe? **VI** Mbōe kī bōmō Barnaba odi pē kene kī bōkena adzuma bōkōa bōdāmena boe akū?

VII Sodzani ḥdabe adāmena ye mōawē akū nte edeī ne kawūkanō adzumamu? Okuanī ḥdabe ane kōba kī yaánya funitsā a kī fōne a? Ūye owei adōla ḥnantsue kī yaámōa ye temē mui badi?

VIII Maátsha fōtsa ne batī kakōna onukpē. Ade aye mbla a lēmē tsa kale mōape a. **IX** Betselē ne Mose mbla ovoli a kame kī, "Mitasui ḥyaes kī minēs miakena adzuma ne kōba a onukpē." Baguma tsela ḥyaes odi akū mbōe? **X** Nnē boe sū ele kale a na mbōe? ḥnokjali ade boe kale sū betselē foe a. Kene kī ekī yadu mō ekī yakpōta a flee bakena adzuma a mō kōnete kī baana be tsēfā ne funitsā a kī fōane a kame. **XI** Budu hūhū kame fōtsa ne mi kame. Nte mi malo mikpa boe katinya kame fōtsa a ni, miyela osi? **XII** Nte batī bēbā deī osi kī bana nfaso adi bitomēna mi sekē ni, kekō kene kī boe bōana foe butomēna mi sekē, fublusu malo.

Lēmē bōtákōa boe osi kawa a na bōkena adzuma. Mbom bōkōa lētsa nyē lētsa bute ne boe mōawē akū ayekī lētsama lēláanya mbetahu fōkpa boe ne Kalē Wī a kale ne Kristo akū. **XIII** Minyina yededeede kī be a kī bakena adzuma

ne Baguma Asoli Kola kamé ana be funitsá katomena Asoli Kola a kamé, ade bikí baboa afólie ne afólie de akú a lémé ana afólie fótsa a foe tsefá a. **XIV** Ade aye boe ɔlate lémé le eyi kí be a kí bade letsá ne Baguma fóletsa akú ni, kene kí bëna be kanya bitomena letsá kade a kamé.

XV Lémé yí kõ ntákëna osi kí akú adzuma, ade nlámëna mi ovoli kí katselé kí mikëna ne foe akú mikpa yí a. Nte foe lómá sú ni, maaku mbom! Kitonekí ntáwe kí odi eköa letsa kí mapia ne de akú a ekëna fótsa pupulidza. **XVI** Nlá osi kí mapia ne kí made letsá ne Kale Wí a akú sú. Fonye ñhe fókpá yí kí nde letsá a, ade Baguma aavélé yí soto mō ɔsí mō ɔsí nte ntále Kale Wí a lémé. **XVII** Nte yí mɔawé kawé onukpē makëna adzuma kí ni, maadä kí bise yí foe koto. Lémé makëna foe nde letsa a kí bihihie bekpa yí kí nkëna, kitonekí fonye adzuma kí Baguma hihie ekpa yí. **XVIII** Foesú litsa kótökase maana? Yí kótökase nyé kí made letsá ne Kale Wí a akú faa, ade maáte ané kí maatsá osi odi akú nna foe akú kótökase kudi a.

XIX Ndzi yí akú akú ade ïnyé ɔsate nkpa odima a. Lémé nköa yí akú nkëna otí kí yasum odi nyé odi ayekí maapuli ïnyé bati pii nkpa boe ɔlate. **XX** Lökö a kí nkëna adzuma ne Yudafó kamé a, ndzi nkpa nde Yudani ayekí maavele be mma boe ɔlate. Titö kí nláa Mose mbla kayö malo ni, ndzi nkpa nde bikí bideí ne mbla kayö, ayekí maanye bikí bideí ne mbla a kayö nkpa boe ɔlate. **XXI** Ade ayea kí makëna adzuma ne bikí bonyé Yudafó kamé a, ndzi nkpa nde otí kí enyé Yudani. Ntákëna ne Yudafó mbla akú ayekí

maana bati nkpa boe Ọlate. Leme fukii látsa kĩ mpu Baguma mbla a. Ọnökóali a nyé kĩ ndeñ ne Kristo mbla a kayo. [XXII](#) Nte ndeñ ne bikí be katekado tabo ane kamé ni, makéna yí akú nde be kamé ɔmɔa aye, ayekí maavéle be nkpa boe Ọlate. Matsã osi nyé osi akú kakéna ɔmɔa mɔ odi nyé odi ayekí maavéle be kamé badi nkpa boe Ọlate. [XXIII](#) Makéna fukii bame flee ne Kale Wí a sú, ayekí yí malo maana foe akú nhila.

[XXIV](#) Minyina yededeede kĩ bati pii adã akú ne atsé kalo kamé, leme be kamé ɔmɔare anya akú kate foe akú lóbøe. Foesü miwula atsé ayekí míapuli minya akú mite foe akú kótókase a. [XXV](#) Odi nyé odi kĩ emané akú ekpa atsé kalo ni, yakøa ye akú kado ne mbla mɔ ɔsí mɔ ɔsí kayo ayekí yaana legåbøe a kĩ de kõ laawø. Leme boe kõ bɔamane akú ayekí bóana legåbøe a kĩ leláawø da. [XXVI](#) Foesü mawula atsé kanaa kpíi kĩ manaatsua ɔwë a. Ade foesü nla nde fukpeni ɔbɔane kĩ yaáta fukpeni ne ɔwe kamé aye aye a. [XXVII](#) Mafõ fukpeni awo yí akú ayekí yí sukéna aapuli sedza sekpa lubo kamo. Kitonekí nte made letsã ne Kale Wí a akú kakpa bati bëbã ni, ntáwe kĩ bëyaanye yí ne boe a kĩ boadã akú ne atse kalo kódza a kamé.

X

Paulo Kpa Kode Ne Baviõ Kasum Akú.

[I](#) Nwaë amé, mawé kĩ mikai letsá a kĩ lëya ne boe bawanyo a kĩ bitómø Mose a akú. Be flee bëna ne luflututu a kóbë kayo ade bëtsã Mpo Ngbã a kamé bëne yededeede a. [II](#) Baguma

k  a luflututu m   mpo mui   k  na be mui kaw  la aman   nd   bati k   bitom   Mose aye. **III** Be flee b  nya h  h   kame funits   m  ap   a, **IV** ade b  m  a h  h   kame bave m  ap   a l  me a. B  m  a mui bitomena aw  w   h  h   de a k   litom   be a kame. Ade de k   ny   Kristo aw   a. **V** L  me ne l  k   a na kame ni, Baguma támo kaw  le ne be pii ak  . Ne foes   biku ne k  sa kame.

VI Finyaak   ni, fotsa k  bam   flee ny   nfantuh   f  kpa boe ayek   f  aab  a boe k  k  , k   b  l  at  om   fotsa kpa liti nd   ayek   b  k  na, **VII** i  ye b  ak  a boe ak   b  kpa bavi   kasum nd   ayek   be kame badi k  na a. Kats  le Kpal  wa a le k  , "Bati a dzi banya luwi, l  me be kanya m   kam  a dani f  k  na bave kawuga, m   litsolewe m   linyolewe kak  na." **VIII** Ket  ne k  bak   boe k  t   ne litsolewe m   linyolewe kak  na kame, nd   ayek   be badi k  na. Ne foes   be kame bati mpim teya elale ku luwi m  ap  . **IX** Ket  ne k  ba  s   boe   late b  d   nd   ayek   be kame badi k  na a, ne foes   b  e d   be biku. **X** Mitaf   buyidza b  d  za ne Baguma ak   nd   ayek   be kame badi k  na, ne foes   Wuda Ode f  t   o  nyane yaw  la be.

XI Fuk  bam   flee ya ne be ak   ayek   bati b  eb   aak  le fotsa bitomena foe ak  . Bets  le foe biyi ayek   b  ak  a b  kp   boe ak  , kiton  k   bude   ne l  k   a k   katinya kame kaw  na fu   kiyua a kame. **XII** Odi ny   odi k   yak  na k   edz   pintii ni, ed   kad   w   ayek   el  at  . **XIII** Kas   kad   kadi ny   kadi k   keya ne n   ak   ni, ade foe odu aya ne bati b  eb   ak   a. L  me Baguma ak  na ne ye kale ak  , ade ke el  af   kas   a na leba n   k  b   a. Ne kas   a

kame ni, yaakpa mi kōbē ayekī míapuli midza ne foe kame, mipuli minya foe akū lēme.

XIV Foesū, nwaē ame, mivelé mi akū ne baviō kasum ḥwē. **XV** Mabi mi foletsa nde batí kī binyina kadi, foesū mikōna foletsa a kī nlé a akū midā. **XVI** Kōoru a kī bōale kanye Baguma kōle a nyē boe Əlate babōane. Ntē buhila kayei a na, bōmōa bavé a ni, bōmō Kristo bōkēna ḥmōa. Ntē bōanya boe Əlate funitsā kpalewa ni, foatsa kī bōmō Kristo bōkēna ḥmōa. **XVII** Titō kī bōrōne malo ni bōkēna oti mōa, kito ne abodoo mōare a kī boe flee bōsē bōanya a sū.

XVIII Mikōna Israelfō midā. Be a kī bēnya funitsā a kī bēkōa bēbōa afōlie bēkpa Baguma a, bēkēna ḥmōa mō Baguma. **XIX** Foesū katsa matsa kī baviō ūye fōtsa a kī bakōa kabōa afōlie kakpa be a nyē fōtsa sīwa fudi mbōee? **XX** Oowo! Letsa a kī matsa a nyē kī fōtsa a kī bēkōa bēbōa afōlie bēkpa baviō ni, bēkōa foe bēkpa hūhū kpa, lēme nné Baguma bēbōa bēkpa. Ntawé kī miakēna ḥmōa mō hūhū kpa. **XXI** Ketáne kī miāmōa mui ne boe Əlate kōoru kame lōkōa mibuki minaamōa ne hūhū kpa kōoru lēme kame, ūye minya ne boe Əlate opunu akū lōkōa minaanya ne hūhū kpa opunu akū lēme. **XXII** Miawé kī boe Əlate ena kalōkpa, enō lineke lēme mbōee? Bōakōna kī budeī kōbē bōbē ye mbōee?

XXIII Babōa legbā kī, “Bēkpa boe osi kī bōkēna letsa nyē letsa.” Fōnyē ḥonokōali, lēme nné letsa nyē letsa nēnē lekpa boe. “Bēkpa boe osi kī bōkēna letsa nyē letsa.” Lēme nné letsa nyē letsa deī nfasō lekpa boe. **XXIV** Ketáne kī oti akōna ye

odi kale, mbom kene kĩ yakona bati bẽbã kale akũ.

XXV Midei osi kĩ mianya sekéna sidi nyé sidi kĩ banç ne kóyaatç. Mitafõ fõha mi tówolé ïye mivia nte se akũ kpale ïye setákpalé.

XXVI Kitonékí Katsels Kpalewa a le kĩ, "Baguma la katinya mɔ letsá nyé letsá kĩ lidei ne ke kamé a."

XXVII Nte otí kĩ enyé òte odone vë nɔ kĩ yaanya mó otuno ɔnaa ni, nya funitsã a kĩ ete opunu ekpa nɔ a, lémé tavia ye otse nte foe akũ kpale ïye fótákpalé. **XXVIII** Lémé nte odi bi nɔ kĩ, "Dã, bækøa funitsã a na bækøa afolie bækpa baviõ" kekõ tanya foe ne ayekí fóláaha otí a ɔwolé.

XXIX Kitonékí nné nɔ a kĩ ɔnya a ɔwolé fóaha, mbom fóaha otí a kĩ ebi nɔ a. Odi aavia kĩ, "Nde sú nte ndeí osi kĩ makéna litsedi mɔ fóaha odi ɔwolé? **XXX** Nte ïnyé Baguma kóle ne funitsã a kĩ ekpa yí a akũ ni, nde sú odi ale kódzela etia yí?"

XXXI Lémé mite ane kĩ letsá nyé letsá kĩ miakéna, nte fonyé kanya ïye kamøa malo ni mikéna foe mikøa mimu Baguma. **XXXII** Midzi nkpa ayekí miláavéle ɔhau adima mikpa Yudafõ ïye bikí bényé Yudafõ mɔ be a kĩ bényé Baguma asoli bati a. **XXXIII** Mikéna nde ayekí nlaména kakéna. Mbøa mbødi kĩ makéna letsá nyé letsá fuwo odi nyé odi ane. Maákøna yí akũ mbom makøna bati flee be tuwí akũ ayekí baana nkpa kĩ elá kawúna a.

XI

I Mikøle yí ɔbla mikéna nde ayekí yí malo makøle Kristo ɔbla kakéna a.

Kristo Nyę Lɔlɔ Əkpa Odi Nyę Odi.

II Mamu mi ne ayekī mite ane ne yī akū luwi daa mō ayekī mitomō fotsa flee a kī ntsa mi a.

III Lemē mawę kī minyi kī Kristo nyę lɔlɔ əkpa odi nyę odi. Onyole nyę ɔtsɔ̄ lɔlɔ ade Baguma lemē nyę Kristo lɔlɔ a. **IV** Foesü ntę onyole kī yabča mpaes ūye yale Baguma fəletsa ne asoli kōla kamę sua ye lɔlɔ ni, edo Kristo konyčā.

V Lemē otsole kī yabča mpaes ūye yale Baguma fəletsa ne asoli kōla kamę, tásui duku ne lɔlɔ ni, edo ɔnyū konyčā. Ntsitsemu ləlāa bəmō otsole kī əkpa lɔlɔ tsəlitsɔli kayite. **VI** Ntę otsole tásui duku ne lɔlɔ ni, kene kī ekpeli tɔlɔ. Lemē ne kī fonyę konyčā ntę otsole kpeli tɔlɔ ūye əkpa lɔlɔ sū ni, kene kī esui duku ne lɔlɔ. **VII** Fətāsī kī onyole asua lɔlɔ kitonekī ela ndę Baguma kutitse mō ye kukūkpale. Lemē otsole kō nyę onyole kukūkpale. **VIII** Kitonekī Baguma tábča onyole etomena otsole kamę, mbom ebča otsole etomena onyole kamę. **IX** Bətábča onyole békpa otsole ne ye otsole a kale sū, lemē békena otsole békpa ne onyole a kale sū. **X** Ne ode fətɔ̄ banyanę sū ni, kene kī otsole esui duku ne lɔlɔ əkča etsa kī edeñ ne ɔnyū kōbē kayo.

XI Titč kī fəla lɔmō malo ne ɔmōa kakena mō boe ɔlate sū ni, otsole lídzi ye akū akū, ade onyole lemē lídzi ye akū akū a. **XII** Kitonekī ndę ayekī bəbča otsole bitomena onyole kamę a, ade aye a bəma onyole bitomena otsole kamę a. Lemē letsə nyę letsə to Baguma sek̄.

XIII Mi moawę mikōna midā ntę fənēne kī otsole abča mpaes əkpa Baguma ne kanade, kī etásui duku ne lɔlɔ. **XIV** Ayekī Baguma bōa katinya kamę

malo atsa boe litsedi kĩ fonye konyoã nte onyole deĩ lõlo tõlo geleelie. **XV** Lemé tõlo geleelie nyę akũ obu fokpa otsole. Bekpa ye tõlo geleelie kĩ ekõa ekeelie ye akũ. **XVI** Lemé nte odi awe kĩ yate atsindze ne fõlelsa kii akũ ni, letsa a kĩ maale ne foe akũ nyę kĩ boe iye Baguma tessli a buki telá amanie bëbã adima.

Osi a Akũ Kĩ Kenę Kĩ Bonya Boe Ọlate Funitsã.

XVII Ne kõde a kĩ makpa mi finyaa kame ni, maámu mi kitonekĩ nte mikpota kĩ miasum Baguma ni, miakena mi akũ tõkpa kaba tuwĩ. **XVIII** Kale katonyade ni, nnu kĩ nte mikpota nde asoli bati aye ni, miasë mi akũ. Nte fõlelsa kii fudi ndo. **XIX** Fusí kĩ kasë kenä ne mi kame ayekí bóamɔ yededeede bikí badi ɔnökɔali ne mi kame. **XX** Nte mikpota ne kakɔ moa ni, nné boe Ọlate Funitsã kpalewa a mianya. **XXI** Kitonekĩ nte mianya ni, odi nyę odi abœ ye funitsã kanya. Fõfõ badi lána kanya, ade badi lemé awuga bavé. **XXII** Milá tötö kĩ mianya mimoa ne te kame mbœe? Kawé miawé kĩ miasupa Baguma asoli a, mido ahiäfõ konyoã lemé mbœe? Litsa miwé kĩ mbi mi ne fukii akũ? Miwé kĩ mmu mi mbœe? Oowo! Fukii kõ nláamu mi.

XXIII Kitonekĩ letsa a kĩ nte ntomena boe Ọlate sekë a, ade foe ntsa mi a. Lenye a kĩ ke mɔ bonye boe Ọlate Yesu bekpa a, ebœe abodoo, **XXIV** ade enye kõle, eyele ye ele kĩ, "Ade yí sukena kĩ nkõa mabœa afõlie nkpa mi a. Mikena fukii mikõa mikai yí." **XXV** Ade ayea kĩ bonya biyua a, ebœe kõçpu ade ele kĩ, "Kõçpu kii nyę nñihie vœ kĩ bekõa yí babœane bisui. Loko nyę loko kĩ miamoa bavé kii ni, mikena foe mikai yí." **XXVI** Føatsa kĩ

ləkə nyε ləkə kī mianya abodoo, εməa bavε nε kɔɔru kī kame lεme ni, milamεna lεtsā kade nε boe ɔlate wuda akū, kεnaawo ləkə a kī yaabuki εya.

XXVII Foesū nte odi nya boe ɔlate abodoo, εməa kɔɔru kī nε osi kpa akū ni, baakə ye kɔtɔ kī efum nε boe ɔlate sukena mɔ ye babɔane akū.

XXVIII Ne foesū kεne kī odi nya odi ekəna ye ɔwɔle kame fɔmɔ yaanya funitsā, εməa bavε nε kɔɔru a lεme kame. **XXIX** Kitonekī nte odi tāyi boe ɔlate babɔane mɔ sukena ɔsū kī fɔnyε fɔtsa kpalewa fɔmɔ enya ūye εməa foe nε osi kpa akū ni, evεle kadze eko nε ye akū. **XXX** Ade foesū mi pii miasɔ ade milá akū ɔsī a. Mi kame bati pii lεme ku. **XXXI** Nte bɔnya lɔtɔ bɔnaa boe tɔwɔle kame ni, Baguma lεláadzemɔ boe. **XXXII** Lεme nte boe ɔlate adzemɔ boe, evεle boe sɔtɔ lεme ni, yalɔla boe ayekī Baguma lεláakɔ bɔmɔ bikī betáte bido a flee kɔtɔ εkpɔta.

XXXIII Foesū nwaă̄ amε, nte miyakpɔta kī mianya ni, midzɔle mi bawaă̄. **XXXIV** Nte kɔlε akɔ odi ni, enya nε kɔla ayekī nte miyatsena nε Baguma kɔla kame ni owula lεláana kadze εkpa ye akū. Nte ūya ni, maade mi nε fɔletsa bεbā a kī fute a akū.

XII

Futetsa a Kī Futo Hūhū Kpalewa a Sekē.

I Nwaă̄ amε, finyaa ni mawe kī minu Hūhū kame futetsa a kī mitsεle mivia akū fɔletsa kayɔ a yededede. **II** Minyina kī fɔmɔ midani mikεna batε badonε a, mitsā tisi pii akū ade mikɔa

mi akū mikpa baviō kī báale kōdzela kasum a. **III** Foesū mafō minyi kī nte odi kōa Hūhū Kpalewa kōbē yale kōdzela ni, eláale kī, "Yesu, kōa ne ke a!" ade odima lème léláapuli ele kī, "Yesu nyé boe Ḍlate," nte Hūhū Kpalewa kōbē léláa ye kame.

IV Futetsa futefute deī lème Hūhū Kpalewa mōare a lèkpa foe flee. **V** Tisi pii deī kī te akū bōatsā kakēna Baguma adzuma, lème ade boe Ḍlate mōare a bōasum a. **VI** Ade ayea tisi pii deī kī Baguma atsā kakpa batí kōbē bakēna fotsa, lème Baguma mōare akpa kōbē a flee.

VII Baguma kōa Hūhū Kpalewa etsā batí akū bakēna tuwī fōne libi fōkpa batí flee. **VIII** Hūhū Kpalewa a apuli kakpa otí mōa kōbē ele kōdzela mō nyansā, ade Hūhū Kpalewa mōare a akpa otí bēbā lème kōbē ele kōdzela mō kadikanyi a. **IX** Hūhū Kpalewa mōare a akpa otí mōa katekado baū. Ye mōare a yakpa otí bēbā fōso katsa kōbē. **X** Hūhū Kpalewa a akpa otí bēbā kōbē kī ekēna awāwā fotsa, odi bēbā lème kī enyé Baguma onukrē. Yakpa otí mōa kōbē kī epuli ele kōdzela ne tide ahōlō ahōlō kame, ade yakpa odi bēbā lème kōbē kī yapuli enyé tide a kayō, otí bēbā kōbē kī epuli enyi nte futetsa kī to Hūhū Kpalewa a sekē īye fōtāto ye sekē. **XI** Hūhū Kpalewa mōare kī a akēna fotsa a flee, ade yakpa odi nyé odi futetsa ndé ayekī yawé a.

Oti Deī Akū Fotsa Kī Fōakēna Fotsa Futefute.

XII Otidziwa kuitse a deī akū fōkō futefute, lème foe flee fōnyé otí mōare. Titō kī kuti a deī akū fotsa pii malo ni, foe flee fōkēna otí mōa. Ade

aye Kristo lème la a. **XIII** Boe badi bonyé Yudafɔ ade badi lème nyé bikɔ bonyé Yudafɔ a. Badi nyé basate ade badi lème dzi be akũ akũ a. Lème Hūhū Kpalewa a wɔla boe flee mui ne Kristo kamɛ, bɔkɛna ɔmɔa ne Hūhū Kpalewa mɔapɛ a kamɛ. Boe flee bɔte Hūhū Kpalewa mɔapɛ a mui bɔmɔa.

XIV Kitonɛkɔ otidziwa kutitse a lenyé fɔtsa fɔmɔapɛ, mbom kudeĩ fɔkɔ ahɔlɔ ahɔlɔ. **XV** Nte kɔbɔa le kĩ, "Nnɛ awɛ manɛ sū ũnyé kutitse a seke sidima" a, foe kale lɔmɔ lɛláafɔ kĩ kɔbɔa buki kɔnyé kutitse a seke sidi. **XVI** Nte sɔtɔ lème le kĩ, "Nnɛ linebi manɛ sū ũnyé kutitse a seke sidima," foe kale lɔmɔ lɛláafɔ kĩ sɔtɔ buki senyé kuti a seke sidi. **XVII** Nte kutitse a flee nyé linebi odi ni, kɔláapuli kunu fɔkɔ. Nte kutitse a flee nyé sɔtɔ odi ni, kɔláapuli kɔtɛ fɔtsa nfiã. **XVIII** Lème Baguma bɔa boe kutitse mɔ foe akũ ahɔlɔ ahɔlɔ, ade edo fudi nyé fudi ne awã kĩ yawe a. **XIX** Nde otidziwa kuti a aana nde akũ fɔtsa mɔapɛ fɔanɛ? **XX** Oti akũ fɔkɔ futefute deĩ lème kutitse mɔapɛ kɔanɛ.

XXI Foesū linebi lɛláapuli libi awɛ kĩ, "Ntásĩ no!" Lɔlɔ lème lɛláapuli libi senɛta kĩ, "Ntásĩ no!" **XXII** Oti akũ fɔkɔ a kĩ fɔadã nde fɔlá akũ ɔsĩ a, ade foe mbom akũ lisĩ boe a. **XXIII** Ade ke fɔkɔ a kĩ bɔakɔna kĩ fɔtátɛ kɔya a, ade foe bɔakpa obu kaba a. Fukɔ fɔáls kadã a, ade foe bɔakɔla kaba a. **XXIV** Boe akũ fɔkɔ a kĩ fɔalɛ kadã a tásĩ akũ kadãmɛna. Baguma awɛ boomu akũ fɔkɔ a flee ade edo obu ne fukɔ obu lɛláa foe akũ, **XXV** ayekɔ boe kutitse a lɛláasɛ koe akũ. Baguma we kĩ fɔkɔ futefute a fɔdãmɛna fɔkɔba

akū pεrεεpε. **XXVI** Ntε oti kakɔ kadi asɔ ni, fɔkɔ nkaε a lεmε amo lubo kabumɔ foe. Ntε bido kakɔ kadi anunyam ni, fɔkɔ nkaε a lεmε amo kawɔlε kabumɔ foe.

XXVII Finyaakii mi a flee mikpɔta minye Kristo kutitse a, ade mi kame odi nyε odi nyε kutitse a seke sīwa sidi a. **XXVIII** Baguma kɔa badi edzela ne ye bate badone onukp̄e. Bεkɔa kadzakɔ katɔnyade bεkpa fɔtɔ banyane, kayade bεkpa bikɔ bεnye Baguma onukp̄e banyene, ade kalalede a naa fɔtsa batsane sek̄ a. Ke liti Baguma kɔa kadzakɔ bεbā ekpa bikɔ bakena awāwā fɔtsa, bikɔ bidei kɔb̄e kī batsa fɔsɔ, bikɔ babumena batı, bikɔ banya batı lɔtɔ ne tudzuma kakena kame, mɔ bikɔ bale kɔdzela ne tide ahɔlo ahɔlo kame. **XXIX** Nnē batı flee nyε fɔtɔ banyane ūye kī bεnye Baguma onukp̄e banyene ūye fɔtsa batsane. Ade nnē batı flee dei kɔb̄e kī bakena awāwā fɔtsa a. **XXX** Nnē batı flee dei kɔb̄e kī batsa fɔsɔ, ūye bale kɔdzela ne tide ahɔlo ahɔlo kame ūye banye tide a kayo. **XXXI** Ne foe flee kame a, mitomo futetsa a kī fɔtε kɔya fɔba flee a liti.

Lεmε finyaakii maatsa mi fukɔ fɔb̄e a flee.

XIII

Paulo Tsa Letsa Kī Lenye ɔdɔ.

I Ntε mapuli kale batidziwa mɔ ode fɔtɔ banyane flee tide, mɔ batı kawε lεlāa yī kame ni, kekɔ yī kɔdzela kale la nde lōwɔda ūye ɔdɔñ kī yanε kɔɔba kasīna atɔ. II Ntε ndeñ kɔb̄e kī manye Baguma onukp̄e, ūye īnyina fɔtsa kɔlawा mɔ kadikanyi flee, ūye ntε ndeñ katekado kī maapuli ndzela ɔtɔ ne ye kadzakɔ, mɔ batı kawε lεlāa yī

kame ni, kekõ ïnyé lëtsama. **III** Nte nkøa yĩ akũ fôtsa flee nte ahiãfõ, ïye nte nkøa yĩ akũ mbøa afolies kĩ bipila mõ nte batí kawé léláa yĩ kame ni, nlá nfaso adima.

IV Òdø deñ ɔwøle bçees edeñ seme kale lëme. Òdø lélá anengbã, yaátui ɔwøle ade yaáta akũ lëme a. **V** Òdø lákëna fonyoätsa, yaáwe ye odi fude, yaána kalokpa, ade yaápi tókpa kado ne ɔwøle kame a. **VI** Òdø lámo kawøle ne tókpa akũ, mbom yamø kawøle ne ɔnökøali kale kame. **VII** Akpø láveli ɔdø, yaákpa lolo ne ye katekado kame, edeñ kònète luwi nyé luwi ade yadza pintii ne lëtsa nyé lëtsa kame a.

VIII Òdø lélá kawüna da. Baguma onukpë kanyé aayatë, kôdzela kale ne tide ahélo ahélo kame mõ kadikanyi deñ, lëme loko aaya kĩ foe flee fóatsua, **IX** kitonekí boe kadikanyi mõ boe Baguma onukpë kanyé a lëme tákpo la fuyua a. **X** Lëme nte fôtsa a kĩ fókpola yawo otø ni, futetsa kíi flee aatë. **XI** Loko a kĩ nna ne tibisë kame a, nle kôdzela, mbøe adzuni, mbu lolo kame nde obisë aye. Lëme kĩ mbo ane ndani ɔnökøë ni, nfône tibisë kame fôtsa flee awë. **XII** Finyaakíi bçamø fôtsa futufutu nde ayekí fôla ne ahuhøe kame. Lëme ke lití ni bóayamø lëtsa nyé lëtsa ane mõ ane. Lëtsa a kĩ ïnyina finyaa ni, fôtakpøla fuyua, lëme lití maamø foe yededede nde ayekí Baguma nyina yĩ a.

XIII Ne foe kame a, fôtsa elale deñ kĩ foe kõ fóawa daa. Ade foe nyé katekado, kònète mõ ɔdø, lëme fukí fôbë flee nyé ɔdø.

XIV

*Paulo Buki Elé Kódzela Ne Húhú Kpalewa
Futetsa a Akū.*

I Foesű ɔdɔ̄ enya fɔ̄tsa a kī foe liti míatomena mɔ̄ ɔsī mɔ̄ ɔsī, leme miwé húhú kame futetsa liti osi, titiliwu Baguma onukpē kanye. **II** Kitonekī nte odi deī kóbē kī yale kódzela ne tide ahɔ̄lɔ̄ ahɔ̄lɔ̄ kame ni bɛmɔ̄ Baguma odi ale kódzela, leme nné bɛmɔ̄ bati kitonekī beláanu foe kayɔ̄. Fɔ̄nye fɔ̄letsa kòlawá kī futo Húhú Kpalewa a sekē. **III** Leme nte odi nyɛ Baguma onukpē ni, yabi bati kale ade yabumɔ̄ be, yado be kóbē, kadɔ̄la be tɔ̄wɔ̄le leme. **IV** Oti kī yale kale ne tide ahɔ̄lɔ̄ ahɔ̄lɔ̄ kame kī bati lánu foe kayɔ̄ ni, ye odi akū yabumena. Leme odi kī enye Baguma onukpē ni, yabumena bate badone a flee.

V Nwɛ kī mipuli mile kódzela ne tide ahɔ̄lɔ̄ ahɔ̄lɔ̄ kame, leme nte mipuli minyɛ Baguma onukpē ni fɔ̄nene fɔ̄bē. Kitonekī nte odi nyɛ Baguma onukpē ni, ebumɔ̄ asɔ̄li bati a εba odi kī yale tide ahɔ̄lɔ̄ ahɔ̄lɔ̄, mbɔ̄ente odi bɛbā nyɛ foe kayɔ̄ fɔ̄nya kabumena fɔ̄kpa bati a flee.

VI Nwaẽ ame, nte ūya ne mi sekē ūyale kódzela ne tide ahɔ̄lɔ̄ ahɔ̄lɔ̄ kame kī odima tánu foe kayɔ̄ a ni, nfasɔ̄ wɔ̄dabe deī ne foe kame fɔ̄kpa mi? Leme nte nkɔ̄a kanyekatsa kadi, kadikanyi kadi, Baguma onukpē kanye kadi ūye kadikanyi, Baguma fɔ̄letsa, fɔ̄tsa katsa fudi mma mi ni, ade foe aakpa mi kabumena a. **VII** Ade aye kagbuleɛ ūye ɔsankuo, titɔ̄ kī fɔ̄lá nkpā malo ni, foe odo deī. Nte betávɔ̄ ūye bɛbɔ̄a foe ne osi odi akū ni, nde baakena biyi odo a ɔsū? **VIII** Kitonekī nte

oti a kĩ yavõ kagbulæs tavõ ke kavõ wĩ ni, nde kawũ banõne aakena binyi kĩ b̄epai be b̄ekpa kawükano? **IX** Ade ayea nt̄e ɔle k̄odzela ne tide b̄ebã kame ni, nde batı aakena binu no f̄oletsa a kayo? F̄atsa kĩ ɔle k̄odzela ne ɔwẽ kame. **X** Tide ahõlo ahõlo deĩ ne katinya kame, ade te flee tideĩ kayo kanu a. **XI** Leme nt̄e odi lánu yĩ tide ni, ndani ot̄i kĩ mapoto nkpa ye, ade ke ye malo ɛdani ɔr̄etõni ekpa yĩ a. **XII** Ne kĩ miawẽ kĩ miana hūhū kame futetsa mo ɔsĩ mo ɔsĩ sū ni, mivia Baguma ekpa mi fukĩ fóanya kabumena f̄okpa asɔli batı a flee.

XIII Odi nyę odi kĩ edeĩ k̄obẽ kĩ yale k̄odzela ne tide ahõlo ahõlo kame ni, eke Baguma aduli ekpa ye foe kayɔkanyę k̄obẽ leme, l̄okča ɛnyę letsa a kĩ de ele a kayo yededeede. **XIV** Kitonekĩ nt̄e mb̄oa mpaes ne tide ahõlo ahõlo kame ni, yĩ hūhū kō b̄oa mpaes leme yĩ adzuni lelääa foe kame. **XV** Foesū litsa kene kĩ nk̄ena? Maab̄oa mpaes ne hūhū kame ade maab̄oa mpaes leme ne f̄oletsa kĩ manu foe kayo kame a. Maasã t̄onc ne hūhū kame ade maasã t̄onc leme mo f̄oletsa kĩ manu foe kayo a kame. **XVI** Nt̄e amu Baguma ne hūhū kame ni, nde ot̄i a kĩ etánu no f̄oletsa kayo ne katsenakõ a aapuli etunc kĩ, "F̄oya l̄om̄o" ne no k̄ole kanyę a onukp̄e? **XVII** Nt̄e no k̄olekanyę mpaeb̄o a nene malo ni, f̄otábumena ot̄i b̄ebã ne osi odima akū.

XVIII Manyę Baguma k̄ole kĩ mapuli kale k̄odzela ne tide ahõlo ahõlo kame kaba mi kame odi nyę odi. **XIX** Leme ne boe katsena kame ni, mawę kĩ male f̄oletsa sukuloo kĩ batı aanu foe kayo b̄ekča b̄ekolé f̄otsa, k̄eba kĩ maale f̄oletsa pii ne tide b̄ebã kame.

XX Nwaă̄ ame, mitato tibisă̄ ne mi kakona kame. Mikena nde babisă̄ nte fonye tōkpa leme mibo ane ne kadikanyi kame. **XXI** Betselé ne Katselé Kpalewa a kame kī,

“Maale kōdzela mō yī kade batí

ntsā batí kī bale tide ahōlō ahōlō akū.
Ade maabi be kale ntomena banovčē tunukpē,
leme beláatse yī kale.”

XXII Foesū miämō kī kōdzela kale ne tide ahōlō ahōlō kame nyę nsentseleni fōkpa bikī betaté bido, nné bikī bete bido a. Leme Baguma onukpē kanye nyę nsentseleni ekpa bikī bete bido a, nné bikī betaté bido a.

XXIII Foesū nte asoli batí flee tsena mō odi nyę odi lamena kōdzela kale ne tide ahōlō ahōlō kame, mō foya kī batí pupulidza īye bikī betaté bido deī ne mi kame a, nné kale baale kī mi fōlō kame bu kade? **XXIV** Leme nte odi nyę odi lamena Baguma onukpē kanye mō oti pulidza īye ekī etaté edo ya ne awā ni, letsa kī yanu aafō edani ye ɔwōlē kame. Fōletsa a kī yanu a aadzəmō ye, **XXV** ade letsa kī ekōa ekōla ne ye kame aane fōwa pefee a. Yaadōla ye akū emu Baguma ele kī, “Onokōali, Baguma deī ne boe kame ne awī.”

Bekena Mbla Bekpa Asoli a.

XXVI Nwaă̄ ame, ade fukī mawé kī mikena a. Nte mitsena kī miasum Baguma ni, mi kame odi deī kī yasā ɔnɔ, odi atsa fotsa, odi deī kanyekatsa kī futo Baguma sēkē, odi ale kōdzela ne tide bēbā kame, ade odi leme anye letsa a kī bele a kayo a. Kené kī miakena letsa a kī fōado asoli batí a flee kōbē. **XXVII** Nte odi aale kōdzela ne tide bēbā kame ni, batí nviā īye be elale bele bitomō akū,

lēmē kēnē kī oti bēbā anyē lētsa a kī bēlē a kayō. **XXVIII** Ntē odima lēlāa kī yaanyē foe kayō ni, kekō oti a kī yale kōdzela nē tide bēbā kame a ekēna dīi ele kōdzela ekpa ye akū mō Baguma.

XXIX Bati nviā ūye be elale bēnyē Baguma onukpē lōkōa batī nkae a bēsa fōletsa a kī baale a kame. **XXX** Lēmē ntē odi deī nē katsenakō kī ētē kanyekatsa etomena Baguma sēkē ni, owula kī elamēna kōdzela kale a efō kale. **XXXI** Mi a flee miapuli mile Baguma fōletsa ɔmōa ɔmōa ayekī odi nyē odi aakōle fōtsa ekōa foe edo ye akū kōbē. **XXXII** Bikī banyē Baguma onukpē a bipuli bipi be akū nē fōletsa a kī bale a kame, **XXXIII** kitonekī Baguma tāwē kī bōna nē ɔtutū kame mbom budzi nē ɔmōa kakēna mō lukudō kame.

Ade aye kēnē kī fōna nē Baguma tesōli a flee kame a. **XXXIV** Kēnē kī batsole bēkēna dīi nē fōtsenakō. Betákpa be osi kī bale kōdzela, ade Yudafō mbla lēmē tsa kī bētanya lōtō nē adzuma adima kame a. **XXXV** Ntē bewe kī banyi litsedi kame ni bivia be banyō nē kōla. Fōnyē kōnyōā fōkpa otsole kī yale kōdzela nē bate badone katsenakō a.

XXXVI Mi sēkē Baguma kale a nē kito mbōee? Mbōee kī mi odi bēkōa ke bēma? **XXXVII** Ntē mi kame odi kōna kī enyē Baguma onukpē ɔnyēne, ūye edeī hūhū kame futetsa ni, enyi kī lētsa a kī ntsele mamēna mi a nyē boe ɔlate mbla kī ekpa. **XXXVIII** Lēmē ntē odi tātse fukii ni, mi malo mitatse ye kale.

XXXIX Foesū nwaē amē, fōnya mi kawē mō ɔsī mō ɔsī kī miānyē Baguma onukpē, lēmē mitasua

bikī bale kōdzela nē tide ahōlō ahōlō kame a osi.
XL Kene kī miakena l̄etsa nyē l̄etsa nē de osi akū mō obu kame.

XV

Mite Ane Ne Fotsa a Kī Bɔtε Budo a Akū.

I Nwaă ame, nwé kī mate mi ane ne Kalé Wī a kī nde l̄etsa nkpa mi a akū. Mite ɔledo a mido ade mi katekado dzē nē foe akū pintii a. **II** Ade fōletsa wī a kī nde foe akū l̄etsā nkpa mi a. Míana kate nte mipi fōletsa wī kī midomō akū mō ɔsī mō ɔsī, nte nné aye ni, kekō kate mite mido pupulidza.

III Fōletsa titiliwu a kī nte a, ade foe nkōa nkpa mi a. Ade foe nyē kī Kristo ku nē boe tōkpa lōlō, nde ayekī betsele ne Katselé Kpalewa a kame a. **IV** Bibila ye ade ke ne luwi l̄elalede akū ni, Baguma dzela ye edzi nkpa nde ayekī betsele ne Katselé Kpalewa a kame a. **V** Enye ye akū etsa Petro, mō fōtō banyanē ewua-nviā a flee.

VI Ke liti a, enye ye akū etsa bikī bitomō ye kī bεbε batī ɔha elo ne lōkō mōa kame, ade be kame badi pii dzi nkpa kεyawo nviā kī l̄emē be pii tē kuwa liti. **VII** Eyanyē ye akū etsa Yakobo, ade ke liti enye ye akū etsa fōtō banyanē a flee a. **VIII** Ne ke kawūna a, enye ye akū etsa yī malo, titō kī nkēna nde otī kī betāma ye ne lōkō wī kame.

IX Kitonekī yī nyē obisē kōlaa ne fōtō banyanē a kame, ade ntáfeta nkpa kī bave yī fōtō ɔnyanē malo, kitonekī ntomō Baguma asōli batī a liti. **X** L̄emē ne kī Baguma mō yī konya sū ni, ekēna yī otī a kī ye manē finyaakī. Ye konyakamō kī takēna fōtsa pupulidza. Nkēna adzuma paa mba fōtō banyanē bεbā a, kī nné yī mōawē kōbē nkōa

nkəna, mbom Baguma konyakamō a libumō yī. **XI** Foesū nte foletsa a to yī sekē o-o, futo be sekē o-o, ade foe akū boe flee bəade letsā a. Fonye letsā a kī mi malo mitē mido.

Baguma Dzela Kristo Etomena Kanokpa.

XII Finyaakīi boe ɔledo nyε kī Baguma dzela Kristo etomena kanokpa. Nde sū mi kamε badi ale kī belaadzela banokpa bidzi nkpa? **XIII** Kitonekī nte banokpa láyidza ni, kekō fəatsa kī Kristo tāyidza. **XIV** Nte Baguma etadzela Kristo eto kanokpa ni, kekō bəlā letsama kī bəade letsā ne de akū, ade mi malo letsama lelāa kī miate mido a. **XV** Letsa a kī lebē nyε kī fəadā nde bōma fəvā bəate ne Baguma akū, kitonekī bəle kī ədzela Kristo etomena kanokpa. Lemē nte ɔnokjali fəane kī banokpa lelāayidza ni, kekō Baguma tādzela Kristo. **XVI** Kitonekī nte Baguma etadzela banokpa ni, ade aye a etādzela Kristo lemē a. **XVII** Nte Baguma etadzela Kristo ni, kekō mi katekado nyε ɔwe kamε fətsa ade ke míabuki mina ne mi təkpa kamε a. **XVIII** Foe kayə lemē atsa kī bikī bete Kristo bido fəmō biku ni, bətāna kate. **XIX** Nte boe anε tei ne Kristo akū fəkpa katinya kī odi kō ni, kekō boe akū akō konya paa kaba odi nyε odi ne katinya flee kamε.

XX Lemē kale ɔnokjali a nyε kī Baguma dzela Kristo etomena kanokpa ade fonye kasipi kī bikī biku a ni, yaadzela be malo. **XXI** Kitonekī nde ayekī wuda tsā oti akū eya ne katinya kamε a, ade aye batı kayidza kato kanokpa lemē tsā oti akū a. **XXII** Nde ayekī batı flee aaku ne kī bəne bito Adam kamε sū a, ade ayea Baguma

aadzela bati flee ne ayekī békéna ḡmōa mō Kristo sū a. **XXIII** Leme Baguma aadzela odi nyé odi ne ye nñihie a kī ekéna eyi akū. Kristo nyé oti ḡtōnyade, ke liti lókō a kī yaabuki ᵣya a, yaadzela bikī bénue ye bade a. **XXIV** Ke liti a, katinya kawūna aaya. Kristo aanya hūhū flee kóbë, katinya kame otumifō mō bikī bideī kóbë akū, lókōa ekōa legākanyakō a edo ne Baguma boe Ḣlega awe. **XXV** Kené kī Kristo ᵣnya legā kenawo kī Baguma nya bakesīne flee akū, ekōa ye abōa ete ne be akū.

XXVI Okesīne nkaε kī Baguma aanya ye akū nyé wuda.

XXVII Kitonekī bele ne Katselε Kpalewa a kame kī, "Baguma fō ekōa ye abōa ete ne letsa nyé letsa akū." Fōwaa yedede kī nte bele kī "letsa nyé letsa" a, fōátsa kī Baguma awe a kī εfō Kristo kōa abōa ete ne letsa nyé letsa akū a tséka ne foe kame. **XXVIII** Leme nte békōa letsa nyé letsa bido ne Kristo legākanya kayō ni, ye mōawē kī ᵣnye Obi a, aakōa ye akū edo ne Baguma a kī ekōa letsa nyé letsa edo ne ye kayō a kayō. Baguma aanya legā ne fōtsa flee akū.

XXIX Finyaakī, nde nyé bikī békéna be mui kawōla amanīe ne bikī biku lōlō a? Litsa nyé likī baamō ne foe kame? Nte ḡnōkōali fōanē nde ayekī badi ale kī Baguma lēlādzelā bati bidzi nkpa a, nde sū befō békéna boe be mui kawōla amanīe? **XXX** Nde sū boe fōtō banyane a malo budeī ne nkpa mō wuda kayite lókō nyé lókō? **XXXI** Nwaē amē, ndeī ne wuda awe kame luwi daa. Mapia ne mi akū ne kī békéna ḡmōa mō boe Ḣlate Yesu Kristo sū. Ade foe lefō manye fōletsa

kii kanya a. [XXXII](#) Nte fonye otidziwa kakona onukpe su m o nvu lema m bayas kpa k bela nde bat aye ne Efeso ne awi ni, litsa nfaso nna? Lem e nte belaadzela banokpa bidzi nkpa ni, kek fuketi m o kale a k bela k,

“Mif bonya boma,
kitonek kunya b oaku.”

[XXXIII](#) Mitaf beke mi. “T okobato abula oti k edei obla wi kade.” [XXXIV](#) Milcla adzuni wi kaboe, loka mif t okpa kakena. Mabi mi k konyoaa f oane fokpa mi k mi kame badi linyina Baguma.

Paulo Le K dzela Ne Banokpa Kabuki Kayidza Ak u.

[XXXV](#) Odi aavia k, “Nde banokpa aapuli biyidza bidzi nkpa? Sukena sowodabe odu baana?”

[XXXVI](#) Odzimbifo ane! Nte odu kutse libi, libi a lelame nte letav ne tite kame. [XXXVII](#) Letsa k odu a nye kutse libi pupulidza, nde ligbanobi iye fudutsa beba. Fonye kutse munumunu k oboe odu f oane. [XXXVIII](#) Baguma kpa kutse libi a na sukena a k yaws, ade ekpa libi nye libi de sukena a.

[XXXIX](#) Fotsa k fudzi nkpa flee lela sukena moa odu, batidziwa de be sukena odu, bayas de be side, kovlabi de be side, ade kofabi lem e de be side a.

[XL](#) Ode kame fotsa de be sukena, fomo tite ak u fotsa lem e de be sukena. Ayek ode kame bat ales kad a a veme na ayek tite ak u bat ales kad a a ak u. [XLI](#) Suwa de se kakpal, odeto de ye kakpal. Fusibii lem e de foe kakpal lite lem e ne foe kame malo fudei foe kakpal futefute.

XLII Ade limii fóana nté Baguma aadzela banókpa bidzi nkpa a. Nté bibila ɔnókpa ni, sukena a aavõ, lème nté bédzela ye ni eláabuki eku. **XLIII** Nté bibila sukena a ni, saále kadã ade selá ɔsí a. Lème nté bédzela ye ni, yaale kadã, ena kóbë lème.

XLIV Nté bibila ɔnókpa ni, enye sukena pupulidza, lème nté bédzela ye ni, yaana hühü kamé sukena. Fówaa pefee kí oti sukena deí ade hühü kamé sukena lème deí a. **XLV** Kitonekí Katsélé Kpalewa a le kí, "Baguma bœ oti ɔtönyade a kí enye Adam ndé otidziwa aye." Lème Adam nkae a nye Hühü kí yakpa nkpa. **XLVI** Nné hühü a lenya lötø eya, mbom otidziwa a ya fómø hühü a lème yaya. **XLVII** Baguma bœ Adam ɔtönyade a etomena tite kamé, lème Adam oyade a kó to ode. **XLVIII** Bati a kí benye katinya kamé bade a la ndé oti a kí bœbœ ye bitomena tite kamé a. Bikí benye ode bade lème la ndé okí eto ode a aye. **XLIX** Ndé ayekí budeí ne ekí bœbœ bitomena tite kamé kutitse odu kamé a, ade aye bóana ne Otidziwa a kí eto ode kutitse a kamé a.

L Nwaë ame, letsá kí matsa nye kí letsá kí lideí sukena mò baboane ni, léláapuli lena kanyakó ne Baguma lègákanyakó a kamé. Letsá a kí laaku ni, léláapuli lena ne fôtsa a kí fôláawo a kamé.

LI-LII Mitse ɔnókóali kale kí kí bœkœa bœkœla boe. Nné boe flee aaku, lème nté bœvõ kagbulee nkae a ni, boe flee bôadani deedimœare. Fóaya ne sinepo kabœa mœa kamé. Kitonekí nté bœvõ kagbulee a pe, Baguma aadzela banókpa flee lœkœa beláabuki biku dadaada, yaadani be bekœna batí vœ. **LIII** Kitonekí letsá kí laabu kade

ni, kene kĩ ledani lekəna letsə kĩ ləláabu kade, ade letsə a kĩ laaku ni, kene kĩ ledani lekəna letsə kĩ ləláaku. **LIV** Foesū nte foya kĩ letsə a kĩ laapuli libu kade dani lekəna letsə a kĩ ləláabu kade ni, ləkəa fəletsə ne Katsəle Kpalewa a kame aaya ne foe kame kĩ, "Bewəla wuda, bənya ye akū."

LV "Wuda, nde nə anunyam a kĩ odeñ a?

Nde nə kəbə a kĩ ɔneə apila boe a?"

LVI Wuda tə ye kəbə kĩ ənəeə yapila boe a etomena titikpa kakəna kame, ade titikpa kakəna lemə te te kəbə titomena mbla a kame a. **LVII** Lemə bəanyə Baguma kələ kĩ əkpa boe anunyam ətsəməna boe Əlate Yesu Kristo akū.

LVIII Foesū, nwaə̄ amə kĩ maátuno kale, midza pintii, mitakpā nə mi adzuma kakəna kame. Midanə boe Əlate adzuma kakəna, kitonəkī minyina kĩ adzuma adi nyə adi kĩ mikəna lənyé adzuma pupulidza əkpa boe Əlate.

XVI

*Bate Badone a Kəna Səmə Kale Bəkpa Baguma
Bati Bəbə.*

I Finyaakñ, nə sika a kĩ miawə kĩ miate mikəa mibuməna Baguma batı nə Yudea a akū ni, mikəna ndə ayekī mbi Galatiafə bate badone kutsu a kĩ bəkəna a. **II** Ekwansieda nyé Ekwansieda ni, mi kame odi nyə odi emanə sika nə ye kətəkəse onukpə̄ eyi, ləkəa nte ūya ni, fəláasñ kĩ miate təgəle. **III** Nte ūya ni, maakpa batı a kĩ mite awə nə be akū a tuvoli, ləkəa bəkəa mi futetsa bənaməna Yerusalem. **IV** Nte fəasñ kĩ yñ malo nnaa ni, bəmə be bóatsə kəbəa məa.

V Maatsā Makedonia kamε fōmō maaya nε mi sekē, kitonekī nke otse kī maatsā awā lεmε. **VI** ɔsa maana nε mi sekē sukuloo nε osili lōkō flee a, lōkōa ntε madzakū ni, míapuli mibumō yī nε yī osi akū kanaa kame nε kako nyε kako. **VII** Ntawē kī yī kasela a fōdā lukū lōkōa ntε nnaa lōtō. Nwε kī mana nε mi sekē lōkō gelεele ntε boe ɔlate kpa osi.

VIII Maadzi nε Efeso nε awī kεnaawo Pentekoste luwi a akū, **IX** kitonekī osi waa paa εkpa adzuma sīwa baū kakεna nε awī, titō kī bati pii yidza bedza nε yī akū malo.

X Nte Timoteo ya nε mi sekē ni, mite ye atuu kitonekī yakεna boe ɔlate adzuma ndε yī aye. **XI** Odima etadā ye ndε oti kī εla kadzakō kadima, lεmε mikpa ye kabumena lōkōa εnnaa ye osi akū nε lukudō kame, emuniki εya nε yī sekē, kitonekī madā ane kī bεmō boe bawaë a aamuniki bεya.

XII Finyaakī, kale nε boe ɔwaë Apolo akū nyε kī, lōkō pii mado ye kōbē kī bεmō bawaë bεbā a bεyaasela mi, lεmε fōnyé ye kawε kōlaa kī yaya nε awā lōkō kī kame. Nte εna osi ni, yaaya ke liti.

Paulo Kōde Nkaε Mɔ Kawōna.

XIII Mina nε kukūmane kame, midza pintii nε mi katekado kame. Mido ɔwəle, mido akū kōbē lεmε. **XIV** Mikena mi tudzuma flee nε ɔdō kame.

XV Minyina kī Stefana mɔ ye tōtō kame bati a nyε bati batōnyade kī bεdani tōwōle kame nε Akaia, kī bεkōa be akū bεkpa Baguma adzuma kakεna. Nwaë amε, make mi aduli kī, **XVI** mitomō lōtō banyane kī odu ɔbla liti mɔ bati bεbā kī bakεna adzuma kabumō boe.

XVII Kawɔle deĩ yĩ kĩ Stefana, Fortunato mɔ Akaiko ya bideĩ ne awĩ ne mi kadokõ. **XVIII** Bido yĩ kɔbẽ nde ayekĩ bido mi kɔbẽ a. Kené kĩ buyi batí kii odu ɔsũ.

XIX Bate badone a kĩ bideĩ ne Asia kamækame a awɔna mi. Akwila mɔ Priskila mɔ asɔli batí a kĩ batsena ne be tɔtɔ kamε a awɔna mi ne boe ɔlate dĩ akũ. **XX** Nwaẽ amε flee a kĩ bideĩ ne awĩ bo nwɔna mi nkpa be tsoo!

Mitu miboomu akũ ne tɔwaẽ kamε. **XXI** Yĩ Paulo mɔawε lekɔa awe ntsele kawɔna kii. **XXII** Odi nyε odi kĩ yaawε boe ɔlate kale ni, ekɔa ne ke a! O boe ɔlate, ya!

XXIII Boe ɔlate Yesu kɔnyakamɔ kitomɔ mi.

XXIV Yĩ ɔdo enamɔ mi flee ne Kristo Yesu dĩ akũ. Fɔya lɔmɔ.

Baguma Apam Vœ a Tuwuli
Tuwuli: Baguma Apam Vœ a Tuwuli New Testament
copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Tuwuli)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-12-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022
68df0193-2981-5275-8994-8f743fe01e5e